

[Ninn-Hansen.]

for folketinget at fortie oplysninger, medens litra c ligesom 1939-loven indeholder en almindelig bestemmelse om misbrug af myndigheden.

I §§ 6 og 7 omtales sanktionsmulighederne. Disse bestemmelser indeholder en adgang for rigsretten til at lade sanktionerne bortfalde, hvilket efter forslagstillernes opfattelse vil give en øget mulighed for at få prøvet sager ved rigsretten.

Som det er det høje ting bekendt, var ministeransvarlighedskommissionens flertal af den opfattelse, at en særlig lov om ministeransvarlighed ikke skulle være nødvendig. Jeg skal ikke nærmere fremføre synspunkter vedrørende den juridiske argumentation for og imod en særlig lov om ministeransvarlighed. Forslaget her er jo et svar på nogle af de fremførte indvendinger. Jeg henleder blot opmærksomheden på, at der inden for den juridiske sagkundskab har været uenighed om spørgsmålet, idet foruden professor, dr. jur. Poul Meyer to retshistorikere ved Københavns universitet, nemlig afdøde professor Poul Johannes Jørgensen og nuværende professor, dr. jur. Stig Iuul, har fremhævet, at man har savnet en særlig ministeransvarlighedslov. Jeg henviser til betænkningen side 79.

Forslagsstillernes begrundelse for gennemførelse af en særlig ministeransvarlighedslov samler sig i øvrigt om følgende hovedsynspunkter:

Vi finder det rigtigt, at ministres ansvar placeres i en særlig lov, hvori der tages stilling til ministrenes specielle hverv. Den almindelige lovgivning, bl. a. straffeloven, er jo ikke udformet specielt med henblik på ministres særlige stilling som indehavere af den højeste myndighed i samfundet.

Vi mener, at den lovgivende forsamling, der igennem de senere år har udvidet borgerne ansvar og sanktioner over for borgerne, også har en pligt til at fastlægge ansvaret og sanktionerne for denne højeste myndighed, der skal administrere loven over for borgerne.

Vi mener ikke, det i grundloven fastlagte parlamentariske ansvar kan være tilstrækkeligt til bedømmelse af en ministers handling. Det parlamentariske ansvar kan ikke bruges over for afgåede ministre, og vi

finder det ikke heldigt, at folketinget i situationer, hvor en afgående ministers handlinger er til diskussion, selv pålægger sig en domsmyndighed. Dette må navnlig virke urimeligt over for en afgået minister, der ikke er i stand til at føre forsvar over for tinget. Vi finder det ligeledes uheldigt at lade folketinget selv skulle afgøre en ministers ansvarlighed i de situationer, der kan opstå, hvor befolkningen kan få indtryk af, at et flertal vil dække over sine egne af hensyn til de „politiske konsekvenser“.

Forslagsstillerne mener i det hele, det vil være af betydning, at der ved overtrædelse af de bestemmelser, som nærværende lovforslag omhandler, gives adgang til en retslig prøvelse. Det er ikke i første række ud fra ønsket om at få iværksat sanktioner over for den pågældende minister, men ud fra ønsket om at fremme mulighederne for en afgørelse, der bliver mødt med tillid af befolkningen. Også for den minister, hvis embedsførelse bliver udsat for kritik, er det mere betryggende at blive sikret en retslig behandling af sagen.

For folketinget selv er det afgørende at fastlægge ministrenes ansvar over for tinget og derigennem sikre, at folketinget får mulighed for at hævde sin stilling som kontrollerende myndighed over for ministre og administration.

Under den behandling, der fandt sted i 1959-60 af et forslag om rigsretstiltale, blev der i det høje ting givet udtryk for et almindeligt ønske om at få fastlagt ministrenes ansvar. Oppositionen havde forventet, at denne indstilling ville føre til fremsættelse af et regeringsforslag om en ministeransvarlighedslov. Dette er imidlertid ikke sket, men forslagsstillerne har med glæde bemærket, at regeringen i sin åbningstale har stillet sig positivt over for drøftelsen af en ministeransvarlighedslov. Venstre og det konservative folkeparti mener derfor med rette at kunne forvente en lovgivning gennemført i dette folketingsår, og nærværende lovforslag skal betragtes som et initiativ med henblik på en fordomsfri drøftelse af sagen.

Formanden: Eksemplarer af det nu fremsatte lovforslag vil blive omdelt.